

Betingelser for handel med værdipapirer (finansielle instrumenter)

Introduktion

Handel med værdipapirer (finansielle instrumenter) er et vigtigt forretningsområde for GrønlandsBANKEN. Derfor ønsker vi at give god og relevant rådgivning herom. Vi ønsker at gennemføre dine handler effektivt og tilfredsstillende.

GrønlandsBANKEN tilbyder handel med stort set alle former for værdipapirer, og kunderne kan gennemføre handler via vores filialer, Markets eller via vores Netbank.

Grundlaget for betingelserne er reglerne om investorbekyttelse, der bygger på et informations- og rådgivningsprincip. Princippet indebærer, at et pengeinstitut i forbindelse med kunders investeringer kan

- give sine kunder generel vejledning uden personlig rådgivning,
- foretage ekspedition af ordrer på baggrund af en hensigtsmæssighedstest, men uden personlig rådgivning,
- yde personlig rådgivning, som kræver en forudgående egnethedstest, og
- indgå aftale med kunden om udførelse af ordrer vedrørende ikke-komplekse værdipapirer uden forudgående rådgivning eller hensigtsmæssighedstest ("execution only").

GrønlandsBANKENs forpligtelse til at yde dig rådgivning, foretage hensigtsmæssighedstest af dine ordrer og give dig information i henhold til princippet om execution only afhænger af, om du er kategoriseret som detailkunde, professionel kunde eller godkendt modpart. Læs mere herom nedenfor i afsnittet "kunderkategorisering".

I disse betingelser får du information om, hvilke vilkår der gælder, når du handler værdipapirer med GrønlandsBANKEN.

Kunderkategorisering

GrønlandsBANKEN har inddelt sine kunder i kategorierne detailkunder, professionelle kunder eller godkendte modparter. Af din kundeaftale om værdipapirhandel fremgår det, hvilken kategori du tilhører. Kategoriseringen har betydning for, hvilken beskyttelse GrønlandsBANKEN skal yde dig i form af rådgivning og informationer. Detailkunder har det højeste beskyttelsesniveau, professionelle kunder har mindre beskyttelse og godkendte modparter har som udgangspunkt ingen beskyttelse. GrønlandsBANKEN kan efter anmodning tilbyde at indplacere dig i en anden kunde-kategori. Dette vil have betydning for dit beskyttelsesniveau. Ønsker du at høre mere om mulighederne for og konsekvenserne af at blive omkategoriseret, skal du kontakte din rådgiver.

Kundens oplysningsforpligtelse

GrønlandsBANKEN kan lægge dine oplysninger til grund, medmindre GrønlandsBANKEN ved eller burde vide, at disse oplysninger er forældede, fejlagtige, unøjagtige eller ufuldstændige. GrønlandsBANKEN kan lægge dine oplysninger til grund i den form, du afgiver dem.

Investeringsrådgivning

Ved investeringsrådgivning forstås personlige anbefalinger til en kunde om transaktioner i tilknytning til finansielle instrumenter. Ved personlig anbefaling forstås en anbefaling, der gives til en person i dennes egenskab af investor, som tager udgangspunkt i personens egne omstændigheder og som udgør en anbefaling til at tage et af følgende skridt:

- 1) at købe, sælge, tegne, udveksle, indløse, beholde eller garantere et bestemt finansielt instrument, eller

- 2) at udøve eller undlade at udøve en rettighed, der skyldes et bestemt finansielt instrument, til at købe, sælge, tegne, udveksle eller indløse et finansielt instrument.

Definitionen af investeringsrådgivning afgrænser anvendelsesområdet for den egnethedstest, som benyttes af banken. Hvis GrønlandsBANKEN yder generel vejledning, vurderer GrønlandsBANKEN derfor ikke, om anbefalingen er egnet eller hensigtsmæssig for dig.

Generel vejledning

GrønlandsBANKENS rådgivning om en bestemt type finansielt instrument udgør ikke investeringsrådgivning, da anbefalingen til kunden skal relatere sig til transaktioner i specifikke finansielle instrumenter. Det vil for eksempel sige, at en anbefaling til dig om at købe 100 stk. af en bestemt aktie er investeringsrådgivning, hvorimod en anbefaling om at placere en formue i 60 % obligationer og 40 % aktier er en generel anbefaling, som ikke er omfattet af definitionen af investeringsrådgivning.

Generelle anbefalinger kan godt være et led i en investeringsrådgivning, som munder ud i en anbefaling af transaktioner i specifikke finansielle instrumenter, men den generelle anbefaling kan som udgangspunkt ikke i sig selv udgøre investeringsrådgivning.

Generel vejledning i form af produkt-, udsteder- eller markedsinformation såvel skriftlig som mundtligt vil derfor typisk ikke udgøre investeringsrådgivning. En ordning, hvorefter GrønlandsBANKEN sender generel vejledning og anbefaling til en række navngivne abonnenter konstituerer ikke investeringsrådgivning, da der ikke er tale om personlig anbefaling.

Indhentelse af informationer forud for investeringsrådgivning

Når GrønlandsBANKEN yder investeringsrådgivning i form af en anbefaling rettet til dig personligt om transaktioner i specifikke finansielle instrumenter eller hvis anbefalingen gives på dit initiativ, vil GrønlandsBANKEN indhente de oplysninger om dig, som er nødvendige og relevante for, at GrønlandsBANKEN kan forstå og vurdere dit kendskab til og erfaring på det relevante investeringsområde, din finansielle situation og investeringsformål.

Omfanget af de oplysninger som GrønlandsBANKEN vil anmode om, afhænger af kompleksitetsgraden og risikoniveauet for den tjenesteydelse eller det produkt, der er tale om, samt af størrelsen af det beløb du ønsker at investere, din kundekategori samt dine konkrete forhold i øvrigt. GrønlandsBANKEN kan også anvende oplysninger, som GrønlandsBANKEN allerede besidder om dig i forbindelse med løbende kundeforhold. Oplysningerne vil danne grundlag for det videre arbejde med GrønlandsBANKENS anbefaling til dig.

Får GrønlandsBANKEN ikke de fornødne, relevante oplysninger til at give en anbefaling rettet til dig personligt om transaktioner i specifikke, finansielle instrumenter, er det ikke muligt for GrønlandsBANKEN at rådgive dig om investeringsvalg eller porteføljepleje. GrønlandsBANKEN kan imidlertid anbefale eller udføre et alternativt produkt, transaktion eller tjenesteydelse, såfremt dette er egnet for dig på baggrund af de oplysninger, som GrønlandsBANKEN har fået.

Værdipapirhandel uden rådgivning

GrønlandsBANKEN vurderer kun, om en investeringservice eller et finansielt instrument er egnet for dig, hvis GrønlandsBANKEN yder investeringsrådgivning eller porteføljepleje til dig. I forbindelse med andre former for investeringservice end investeringsrådgivning vil GrønlandsBANKEN på baggrund af dit kendskab til og erfaring på det relevante investeringsområde vurdere, om en investeringservice eller et produkt er hensigtsmæssigt for dig, medmindre transaktionen tilbydes med henblik på udelukkende ordreudførelse (execution only).

Hvis du er kategoriseret som professionel kunde, vurderer GrønlandsBANKEN ikke, om det påtænkte produkt er hensigtsmæssigt for dig.

På baggrund af dit kendskab til og erfaring på det relevante investeringsområde kan GrønlandsBANKEN tildele dig et handelsrum, hvor du uden GrønlandsBANKENs anbefaling kan foretage transaktioner i specifikke finansielle instrumenter.

Hvis du ikke giver GrønlandsBANKEN oplysninger eller ikke giver tilstrækkelige oplysninger om dit kendskab og dine erfaringer, kan GrønlandsBANKEN ikke afgøre, om et produkt eller en tjenesteydelse er hensigtsmæssigt for dig.

Har GrønlandsBANKEN en gang vurderet, at produktet er hensigtsmæssigt for dig, vil GrønlandsBANKEN som udgangspunkt ikke vurdere produktets hensigtsmæssighed for dig ved efterfølgende handler.

Execution only-transaktioner

Uden forudgående investeringsrådgivning eller indhentelse af oplysninger om dit kendskab, erfaring, finansielle situation eller investeringsformål, kan GrønlandsBANKEN foretage execution only-transaktioner i følgende værdipapirer:

- aktier, der er optaget til handel på et reguleret marked i DK, i lande inden for Den Europæiske Union eller lande, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område, eller på et tilsvarende tredjelandsmarked,
- pengemarkedsinstrumenter,
- obligationer og andre gældsinstrumenter, der ikke omfatter et afledt instrument,
- andele i investeringsforeninger eller tilsvarende investeringsinstitutter
- andre ikke komplekse finansielle instrumenter

Ved execution only-transaktioner, har GrønlandsBANKEN ikke vurderet den leverede eller tilbudte tjenesteydelses hensigtsmæssighed, og du er derfor ikke omfattet af det højere investorbeskyttelsesniveau. Dette gælder uanset om transaktionen foretages ved internethandel, handel ved personlig fysisk henvendelse til GrønlandsBANKEN eller ved ordreafgivelser via telefonen.

Hvis du ønsker investeringsrådgivning om en konkret transaktion, anbefaler GrønlandsBANKEN, at du henvender dig i filialen hos din rådgiver, der nærmere kan rådgive dig.

Allokering af handler

I overensstemmelse med sædvanlig praksis kan en samling af forskellige kundeordrer eller transaktioner forekomme, når GrønlandsBANKEN udfører ydelser for dig. Dette vil i overvejende tilfælde være til din fordel, men afhængig af de konkrete omstændigheder ved en bestemt ordre, kan det dog også være en ulempe for dig.

Ordretyper

Når GrønlandsBANKEN har modtaget din ordre, er den bindende for dig. GrønlandsBANKEN tilbyder fire ordretyper, der hver i sær har sine egne karakteristika:

- Limiteret ordre
- Limiteret ordre – børs
- Markedsordre
- Markedsordre – straks

En limiteret ordre betragtes som en ordre til køb eller salg af et værdipapir til en nærmere specificeret kurs eller bedre, og i et nærmere specificeret antal.

En limiteret ordre – børs adskiller sig fra den limiterede ordre ved, at værdipapirerne handles direkte over en børs.

Ordre, der ikke falder ind under definitionen af en limiteret ordre, betragtes som en markedsordre. En markedsordre kan f.eks. være en ordre, hvor en kunde beder om at få afregnet sin ordre til de aktuelle markedskurser.

En markedsordre – straks handles til den til kunden på forhånd oplyste og accepterede kurs.

Valutakurs

Valutakursen ved handel med udenlandske værdipapirer fastsættes med baggrund i Nationalbankens informationskurs to bankdage før afviklingsdagen (valørdagen) for fondshandlen, medmindre andet er aftalt.

Afregningsprincipper – kurtageomkostninger

For at få gennemført en handel med værdipapirer betaler du en kurtage til GrønlandsBANKEN. Kurtagen beregnes af kursværdien. Når du køber, lægges kurtagen til afregningen, og når du sælger, trækkes kurtagen fra afregningen.

Herudover kan du i nogle tilfælde komme til at betale et tillæg til kursen, når du køber, eller du kan få et fradrag i kursen, hvis du sælger. Om der er tillæg/fradrag og størrelsen heraf afhænger imidlertid af den handelsform, du benytter. Oplysninger om kurtage og eventuelle andre gebyrer fremgår tydeligt fremgå af hver enkel fondsnota.

GrønlandsBANKENS kurtagesatser ajourføres løbende i henhold til markedsforholdene. Information om de til enhver tid gældende satser kan fås ved henvendelse i instituttets afdelinger eller ved opslag i vores prisbog.

Netbank

Der kan tillige handles værdipapirer via GrønlandsBANKENS Netbank. Disse regler finder derfor også anvendelse, hvis du handler værdipapirer gennem vores Netbank. I den forbindelse gælder GrønlandsBANKENS vilkår for handel med værdipapirer via Netbank også.

Afvikling af fondshandler

Ved afvikling forstås betaling for og levering af handlede værdipapirer.

Afviklingsdagen er - når intet andet er aftalt - tredje børsdag efter handelsdagen for værdipapirer noteret på "NASDAQ OMX Copenhagen A/S", og tre bankdage efter handelsdagen for unoterede værdipapirer.

Afviklingsdagen for en handel med et værdipapir er samtidig valørdag/rentedato.

Din ordre ekspederes hurtigst muligt på modtagelsesdagen, hvis intet andet er aftalt. Dog ekspederes fondsordrer først dagen efter, hvis de modtages senere end kl. 12.30 i Markets. For handel gennem Netbank gælder særskilte tider.

For udenlandske værdipapirer gælder særlige frister og regler for afvikling, som du kan få oplyst på forespørgsel.

Ved dit køb er GrønlandsBANKENS levering af værdipapirer betinget af, at GrønlandsBANKEN modtager endelig betaling af afregningsbeløbet senest på afviklingsdagen.

Ved dit salg af værdipapirer er instituttets betaling af afregningsbeløbet betinget af, at GrønlandsBANKEN får ubetinget ejendomsret over værdipapirerne på afviklingsdagen. For købte værdipapirer registreret i VP SECURITIES gælder den begrænsning, at der først skal disponeres over disse på den tilhørende VP-konto den anden bankdag efter afviklingsdagen.

Værdipapirer registreret i VP SECURITIES skal være registreret i kundens depot senest børsdagen før afviklingsdagen. På denne dag må der ikke være registreret rettigheder over de værdipapirer, der strider mod salget - f.eks. pantsætning eller købte værdipapirer, der endnu ikke er til kundens disposition.

Hvis en handel ikke kan afvikles på afviklingsdagen pga., at du ikke kan betale eller levere, er du ansvarlig efter de almindelige erstatningsretlige regler. Ved handler, der gennemføres i kommission, bærer du risikoen for, at den part, som GrønlandsBANKEN har handlet med, kan betale eller levere.

Der skal endvidere henvises til GrønlandsBANKENs betingelser for opbevaring af værdipapirer i depot.

Limiterede ordrer

Kan en limiteret ordre, der vedrører aktier, som er optaget til handel på et reguleret marked eller en multilateral handelsfacilitet, ikke under gældende markedsvilkår udføres øjeblikkeligt, vil GrønlandsBANKEN tage skridt til at fremme den hurtigst mulige gennemførelse af ordren ved straks at offentliggøre den limiterede kundeordre på en måde, der gør oplysningen let tilgængelig for andre markedsdeltagere, medmindre du udtrykkeligt bestemmer andet.

Fondsnota/bekræftelser

Når GrønlandsBANKEN på dine vegne har udført en ordre, vil GrønlandsBANKEN hurtigst muligt give dig de væsentligste oplysninger om udførelsen. I den forbindelse forbeholder GrønlandsBANKEN sig ret til at give oplysninger ved brug af standardkoder.

Hvis du er kategoriseret som detailkunde, vil GrønlandsBANKEN sende dig en afregningsnota senest den første hverdag efter udførelsen, eller hvis GrønlandsBANKEN modtager bekræftelsen fra tredjemand, senest den første hverdag efter modtagelsen af bekræftelsen. Dette gælder dog ikke, hvis afregningsnotaen indeholder de samme oplysninger som en afregningsnota, der straks sendes til dig af tredjemand.

Ved handel med obligationer i forbindelse med belåning af fast ejendom forbeholder GrønlandsBANKEN sig ret til at sende de væsentlige oplysninger om udførelsen og afregningsnotaen sammen med de øvrige oplysninger, dog senest én måned efter handlens gennemførelse. I forbindelse med handel med pantebreve fremsendes afregningsnotaen hurtigst muligt efter tinglysning.

Hvis GrønlandsBANKEN modtager ordrer fra en detailkunde i forbindelse med andele i kollektive investeringsforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v. og andele i andre institutter for kollektiv investering, der udføres periodisk, vil GrønlandsBANKEN enten sende dig afregningsnotaer, eller give dig oplysninger om ordrens udførelse mindst hver sjette måned.

For så vidt angår mere specielle, finansielle instrumenter som pantebreve og derivater, vil oplysningerne blive givet i det omfang, det er muligt og relevant og under hensyntagen til markedskutymen og de forhold, som disse finansielle instrumenter handles under.

GrønlandsBANKEN vil på anmodning fra dig tillige give oplysninger om ordrens status.

GrønlandsBANKEN vil angive handelsstedet på din fondsnota, hvis dette er muligt og relevant. I situationer, hvor GrønlandsBANKEN ikke har mulighed for at angive oplysninger om tidspunkt og handelssted, idet GrønlandsBANKEN ikke har modtaget oplysninger fra tredjemand, vil GrønlandsBANKEN undlade at give oplysning herom. Handelsstedet angives ved den unikke identifikation af et reguleret marked, en

multilateral handelsfacilitet eller en værdipapirhandler, som systematisk internaliserer. I andre tilfælde angives handelsstedet som OTC. Det vil være tilfældet, når en ordre helt eller delvist udføres via GrønlandsBANKENs eget system og med denne som modpart. Ligeledes anvendes koden OTC i situationer, hvor GrønlandsBANKEN anvender en anden værdipapirhandler til at udføre handlen via dennes system og med denne som modpart, men hvor der ikke er tale om videreformidling, idet GrønlandsBANKEN påtager sig en "best execution" forpligtelse.

Ved videreformidling af en kundes ordre fra GrønlandsBANKEN til en anden værdipapirhandler afhænger angivelsen af handelssted på afregningsnotaen af, hvordan denne anden værdipapirhandler udfører ordren. Det handelssted som angives ved videreformidling er det, hvor ordren rent faktisk udføres som sidste led i handelskæden.

Indsigelse vedrørende fondsnota/bekræftelser m.m.

Eventuelle indsigelser mod indholdet af din fondsnota skal fremsættes straks efter modtagelsen, og du bør omgående underrette os, hvis fondsnotaen ikke modtages som aftalt, eller hvis der i øvrigt måtte opstå fejl i denne forbindelse. For sen reklamation kan medføre, at GrønlandsBANKEN ikke kan stilles til ansvar for en eventuel skade, som kunne være undgået/minimeret, hvis du havde henvendt dig i tide.

Behandling af personoplysninger

I forbindelse med handel af værdipapirer indsamler og behandler GrønlandsBANKEN personoplysninger, der er nødvendige for at kunne gennemføre den enkelte handel eller yde investeringsrådgivning.

Optagelse af telefonsamtaler

For at betjene dig korrekt kan GrønlandsBANKEN optage telefonsamtaler om handel med finansielle instrumenter på bånd. Optagelserne vil kunne anvendes som bevis for, hvad der er aftalt mellem dig og GrønlandsBANKEN.

Instituttets videregivelse af kundeoplysninger

I forbindelse med opfyldelse af din ordre kan der i nødvendigt omfang blive tale om at videregive oplysninger til GrønlandsBANKENs samarbejdspartnere, der ligeledes er underlagt tavshedspligt. Der kan også blive tale om, at oplysninger i forbindelse med en handel skal videregives til offentlige myndigheder i henhold til særlige lovkrav.

Annullering af fejlhandler

GrønlandsBANKEN forebeholder sig ret til at annullere allerede indgåede handler, såfremt det relevante handelssted beslutter, at der er tale om fejlhandel. Ved fejlhandel forstås handler, hvor der i forbindelse med tilvejebringelsen, afsætningen eller prisfastsættelsen på det relevante handelssted har været tale om en fejl, og hvor modparten reklamerer straks.

Beslutter det relevante handelssted at annullere en handel, tilbagefører GrønlandsBANKEN relevante instrumenter og midler til parterne. Annulleres din handel, vil du hurtigst muligt få besked fra GrønlandsBANKEN. Hvis ordren ønskes gennemført på ny, skal GrønlandsBANKEN kontaktes.

Lovvalg

Eventuelle retstvister mellem dig og banken afgøres efter grønlandsk ret. Rette værneting er Grønlands Landsret i Nuuk.

Ændringer til disse betingelser

GrønlandsBANKEN forbeholder sig ret til med virkning for fremtidige handler at ændre disse betingelser for handel med værdipapirer uden varsel, hvis ændringen er til fordel for dig og med 3 måneders varsel, hvis ændringen ikke er til fordel for dig. Du får oplysning om ændringer ved brev, ved annoncering i dagspressen, eller når GrønlandsBANKEN udsender den første depotoversigt efter annoncering. Har du Netbank, kan orientering også ske herigennem. I GrønlandsBANKENS filialer kan du få udleveret opdaterede betingelser for handel med værdipapirer, ligesom de er tilgængelige på GrønlandsBANKENS hjemmeside. Hvis det er hensigtsmæssigt, på baggrund af den måde forretningerne mellem GrønlandsBANKEN og dig udføres på, kan GrønlandsBANKEN opdatere disse betingelser for handel med værdipapirer ved at henvise til GrønlandsBANKENS hjemmeside.

Øvrigt gældende betingelser

Ud over nærværende betingelser for handel med værdipapirer henvises til GrønlandsBANKENS betingelser for opbevaring af værdipapirer i depot og GrønlandsBANKENS almindelige forretningsbetingelser, der begges gælder medmindre disse måtte være fraveget i nærværende betingelser.

GrønlandsBANKENS erstatningsansvar

GrønlandsBANKEN påtager sig intet ansvar for den eventuelle skade, som en udenlandsk eller grønlandsk agent måtte være skyld i, i forbindelse med udførelsen af en opgave for banken. Tilsvarende gælder skade, der skyldes en børs, clearing-/værdipapircentral eller lignende institutter.

GrønlandsBANKEN er erstatningsansvarligt, hvis det på grund af fejl eller forsømmelser opfylder aftalte forpligtelser for sent eller mangelfuldt.

Selv på de områder, hvor der gælder et strengere ansvar, er GrønlandsBANKEN ikke ansvarlig for tab, som skyldes:

- nedbrud i/manglende adgang til it-systemer eller beskadigelser af data i disse systemer, der kan henføres til nedennævnte begivenheder, uanset om det er GrønlandsBANKEN selv eller en ekstern leverandør, der står for driften af systemerne
- svigt i GrønlandsBANKENS strømforsyning eller telekommunikation, lovindgreb eller forvaltningsakter, naturkatastrofer, krig, oprør, borgerlige uroligheder, sabotage, terror eller hærværk (herunder computervirus og -hacking)
- strejke, lockout, boykot eller blokade, uanset om konflikten er rettet mod eller iværksat af GrønlandsBANKEN selv eller dens organisation og uanset konfliktens årsag. Det gælder også, når konflikten kun rammer dele af GrønlandsBANKEN
- andre omstændigheder, som er uden for GrønlandsBANKENS kontrol.

GrønlandsBANKENS ansvarsfrihed gælder ikke, hvis:

- GrønlandsBANKEN burde have forudset det forhold, som er årsag til tabet, da aftalen blev indgået, eller burde have undgået eller overvundet årsagen til tabet
- lovgivningen under alle omstændigheder gør GrønlandsBANKEN ansvarlig for det forhold, som er årsag til tabet.

Ikrafttræden

Nærværende forretningsbetingelser gælder fra den 1. oktober 2012, og erstatter GrønlandsBANKENS tidligere Forretningsbetingelser for handel med værdipapirer af 1. juli 2010.